

Maximes Capitales = DL X, 139-154 - éd. Mühl

Auteur(s) : Diogène Laërce ; Epicure

Les folios

En passant la souris sur une vignette, le titre de l'image apparaît.

10 Fichier(s)

Mots clés

[Mühl, Peter von der \(1885-1970\)](#)

Comment citer cette page

Diogène Laërce ; Epicure, Maximes Capitales = DL X, 139-154 - éd. Mühl, 1922

Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)

Consulté le 29/08/2025 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Epicurei/items/show/24>

Présentation du document

Date 1922

Mentions légales

- Responsabilité éditoriale : Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Texte : Domaine public

Editeur de la fiche Department of Philosophy and Cultural Heritage of University Ca' Foscari of Venice ; EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle)
Contributeur(s)

- Giovacchini, Julie
- Marchand, Stéphane

Langue Grec ancien

Source Voir description détaillée du texte : [CIRIS](#)

Contenus reliés

Collection Ep. Maximes Capitales

Ce document est une version de :

[Maximes Capitales = DL X, 139-154 - éd. Usener](#) □

Description du document

DescriptionVoir description détaillée de l'édition : [CIRIS](#)

Notice créée par [Julie Giovacchini](#) Notice créée le 30/11/2021 Dernière modification le 30/05/2022

RATAE SENTENTIAE.

ΚΥΡΙΑΙ ΔΟΞΑΙ.

p. 21

I Τὸ μεκάριον καὶ ἀφθυγτὸν οὗτοι αὐτὸι πρόσγραμτα ἔχει 139
οὗτοι ἄλλῳ παρέχει, έστι τοις δργαῖς οὗτοι γέραιοι συνέζηται
ἐν ἀσθενεῖ γὰρ πᾶν τὸ τοιοῦτον. (ἴτιοις δὲ φῆσι τοὺς θεοὺς οἱ
λόγιοι Θεωρητούς, οὓς μὲν κατ' ἀριθμὸν ὑψηστῶντας, οὓς δὲ κατὰ
δροτίδαις ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπιφρόνιστας τῶν δροίων εἰδάλκων ἐκ
τὸ αὐτὸν ἀποτιταλεσμένων, ἀνθρώπους εἰδίσταις.)

II Ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· τὸ γένος διαλινθέντες ἀνα-
σθηται· τὸ δὲ ἀνασθητοῦν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς. 10

III Ὅρος τοῦ μεγίθους τῶν ἥδουντων ἢ παντὸς τοῦ ἀ- 11-12
γοῦντος ἴπεταιρεσις. ὅπου δὲ ἂν τὸ ἥδομέντον ἐνῇ, καθ' ὃν

a 1 — Vatic. I, Diog. Oen. fr. 42 Williams ἀφθυγτοῖον... παρέζηται
alii multi | πρόσγραμτα οἱ Vat. D. Oen. multi: πρόσγραμτα Schol.
Townl. Π. οἱ 526 πρόσγραμτα (εξετ = ἔχει τοῦ) Seneca Apocol. 8

4 ἄλλο B¹F ἄλλοις Schol. Townl. Seneca | αὐτίγεσθαι B
b ἀσθενεῖ απός D. Laert.: ἀσθενεῖς Vat. (incertum de D. Oen.)
Philod., De ira c. XLIII p. 86 Wi. Nemesius, De nat. hom. 46
p. 347 M., Cicero, De nat. deor. I 122. 124; cf. Epist. p. 23, 27

c ex Cicerone De nat. deor. I 19, 49 scholium a Diog. Laert. turbatum esse apparet; οὐ μὴ pro ὅντες μὴν εἰ δὲ πρὸς οὐδὲ σcribens Gass. locum frumenta corrigeret conatus est; cf. imprimis W. Scott, Journ. of phil. XII 212 sqq. Plaiberg ad Cic. I.; R. Philippson, Herm. I-II (1916) 572 sqq. Laertium et trad. lect. defendere studet. Τὸ δροτίδαινον Ρ¹ Σε δροτίδαινον (ex ὁμο- B¹, BZt δροτίδαινον Ρ¹ δροτίδαινον Φ | δροίων] idem Φ ε τιττελερέ-
ναι Φ ἀποτιταλεσμένος Kuehn Φ II — Vat. 2, D. Oen. fr. 43,
αλι | ἀρακτοῦ B 108t Plutarchus, Non posse... 23 p. 1103 D

10 ἀτασθητοῖς Io. Stob. IV 51, 29 p. 1073 H. solus

11 III — Diog. Oen. fr. 46 ἴστρος . . . ἴπεταιρεσις[εἴη] τὸ ἀ-
γοῦντος ἢ λεποντίνοις ἢ εἰ[. alii neque ad ἴπεταιρεσις; Pap.
Herc. 1012 (VH¹ VII 14) col. 41 cf. Diels SPAW 1897, 1064 sq.
ib. 1016, 888, 2, Orosi., Kol. u. Menel. p. 116: παντὸς τοῦ
ἀλγοῦντος ἴπεταιρεσις τὸ μὴ γάρ παντὸς διδάσκειν κατὰ τὰ
διτίγαστα προστιθεμένον τοῦ παντὸς ἐν τούτοις, ἵνα δὲ τούτοις μὴ
προστιθεμένον κατὰ πάντα δι τὰ κατατίγαστα προστιθεμένοις εἶποιτεσταις, οὐχ ὑπεξηγεῖσις [ἄστε
καὶ] τὰ κατατίγαστα . . . ἴπεταιρεσις τοῦ

αν χρόνον τῷ, οὐκ ἔστι τὸ ἀλγοῦν ἡ λυπούμενον ἢ τὸ συναρπάζειν.

140 IV Οὐ γρονίζει τὸ ἀλγοῦν συντιχῶς ἐν τῇ σοφκί, ἀλλὰ τὸ μὲν πάρον τὸν ἑλάγματον χρόνον πάρισι, τὸ δὲ μόνον ὑπεράτερον τὸ ἥδομενον κατὰ σάρκα σὸν πολλὰς ὥμέρος συμμένει. αἱ δὲ πολυχρόνιοι τῶν ἀρρωστιῶν πλευράζοντες τὸ ἥδομενον ἐν τῇ σοφκὶ ἐπερ τὸ ἀλγοῦν.

V Οὐκ ἔστιν ἥδιος ζῆν ἐντει τοῦ φρονίμως καὶ καλῶς καὶ δικαῖως *(οὐδὲ φρονίμως καὶ καλῶς καὶ δικαῖως)* ἐντει τοῦ τὸ ἥδιος. Οτε δὲ τοῦτο μὴ ὑπάρχει, [οὐ ζῆ φρονίμως καὶ καλῶς καὶ δικαῖως ὑπάρχει] οὐκ ἔστι τοῦτον ἥδιος ζῆν.

VI *"Ενεκα τοῦ θαρρεῖν εἰς ἀνθρώπων ἦν κατὰ φίσιν ἀρχῆς καὶ βασιλείας ἀγαθόν,* εἰς ὅν μη τοῦτο οἶος τὸν παρεπεμψάξεσθαι.

141 VII *"Ἐνδοξοὶ καὶ περίβλεπτοὶ τινες ἐβουλήθησαν γενίσθαι,*
p. 13 *εἴναι δὲ ἀνθρώπων ἀσφαλέστερον οὗτον τομήσοντες πιρεποιήσασθαι.*
ν. δοτει εἰ μὲν ἀσφαλής ὁ τῶν τουμώνων βίας, ἀπέκειθον τὸ τῆς φίσισιν ἀγαθόν· εἰ δὲ μὴ ἀσφαλής, οὐκ ἔγουσιν οὐδὲν εἰς ἀρχῆς κατὰ τὸ τῆς φίσισιν αὐτῶν ὀρίζεσθαι.

8. VIII Οὐδεμία ἥδονή καθ' ἐστήν πανόν· ἀλλὰ τὰ τενῶν

1 ἀν om. *E.P¹C₀* | τὸ λυπούμενον *F.P¹Zf*, om. artic. *E.F¹C₀*, *Dio*g. *Oen.*; cf. p. 53, 11 | τὸ αντει σύν om. *D. Oen.* ut videtur
2 IV — *Vat.* 3, *D. Oen.* fr. 53 πλευράζον... διγοῦς, αἵτινες
3 κατὰ σοφκί... οἱ ἥδομενον om. *F¹Zf*, suppl. in *mg. F¹*
4 συμβίνει *Hym.*: συμβαίνει Ω ὑπάρχει *Vat.* & τὸ ἥδομενον post
scamī transp. *Vat.* 5 V = *Vat.* 5, *D. Oen.* fr. 54 φρονίμιος¹
5 σικαλίως² cf. p. 49, 10sqq., alios & οὐδὲ... 19 ἥδιος om.
6 *Vat.* & οὐδὲ... δικαῖως *D. Oen.*, ut olim *Gass.* suppleverat:
om. Ω 20 ὅπον δὲ τοῦτο *Vat.* διπλ δ' ἐν τούτων *Ue.* | σὺ
7 11 ὁδογράφης deinceps *Vatic.* delevi 10 οὐδὲ *Ue.* | ζεῖ
8 11 καὶ ὡς δικαῖως *FZf* | ὡσα.... cum lacuna B
9 ὑπάρχειν compendio P | τοῦτον] τοῦτο B¹ om. *Vat.* 12 VI —
10 *D. Oen.* fr. 44 ἤ τοῦτο πιρεποιήσασθαι | ἦν *Ue.*: ή Ω (τοὺς
11 Μει.) ἀρχῆς καὶ βασιλείας πλεπεμνα αἱ τοῦτο εἰσιν εἰσιν *Ue.*
12 τοῦτο post γέ transp. *Dio*g. *Oen.* τοῦτο τοὺς Μει. | τοῦτο γέ B
13 P¹ 14 Ἀρούλιθρον F τοῦ VIII — *Vat.* 50, *D. Oen.* fr. 44
15 πλευράζοντες καθ' ἐστήν κα[κόν *Ambros.* Epist. 63, 13 | τοῦτο γέ

ἡδονῶν παιγνικὰ πολλαπλασίους ἐπιφέρει τὰς ὁγλήσεις τῶν ηδονῶν.

IX Εἰ κατεπικνοῦτο κᾶσα ἡδονὴ, καὶ χρόνῳ ποὺ περὶ δύον 142
τὸ ἀθροισματικὸν ὅπηρχεν ἢ τὰ κυριώτατα μίση τῆς φύσεως, οὐκ
ἄν ποτε διέφερον ἄλλήλων αἱ ἡδοναί.⁵

X Εἰ τὰ παιγνικὰ τῶν περὶ τοὺς ἀσώτους ἡδονῶν θνητοὺς φύσεων τῆς διανοίας τούς τε περὶ μετεώφεων καὶ θανάτου καὶ ἀλγηθόνων, ἔτι τε τὸ πέρας τῶν ἐπιθυμιῶν ἑδίδασκεν, οὐκ ἄν ποτε εἶχορεν δὲ τι μεμφάμεθα αὐτοῖς, πανταχόθεν ἐκπληρουμένοις τῶν ἡδονῶν καὶ οὐθαμόθεν οὔτε τὸ ἀλγόν τοῦτο τὸ λυπούμενον ἔχουσιν, δικεράστη τὸ κακόν.

XI Εἰ μηθὲν ἡμᾶς αἱ τῶν μετεώφων ὑποψίαι ἦνδροιν καὶ αἱ περὶ θανάτου, μή ποτε περὸς ἡμᾶς ἢ τι, ἔτι τε τὸ μή τοι ματανοῖτιν τοὺς ὄρους τῶν ἀλγηθόνων καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν, οὐκ ἂν προεργάζεθα φυαιολογίας.⁶

XII Οὐκ ἡνὶ τὸ φοβούμενον λέειν ὑπὲρ τῶν κυριωτάτων 143
μητρῶν καταβότα τέλος ἡ τοῦ σύμπαντος φύσις, ἀλλ' ὑποτελεύτα

FZf, γρ. P¹, Vat., D. Oen. cf. p. 58, 6: ίαυτὸν ΒΡ¹Co | κακή FZf,
γρ. P² | τὰ om. FZf

1 ἡδονῶν om. B¹ cum *Vaticano* (τὰ παιγνικὰ τνίων) 2 κατεπικνοῦν ΒΡ¹Co, Arndt *Em. Ep.* p. 36; cf. fr. 432, *Damox. apud Athen.* III 103 B, *Bignone, Rer. Fil.* XXXVII (1909) 70, 2 | καὶ χρόνῳ ΒΡ²Zf τῷ ... χρόνῳ cum lacuna B¹ τῷ καὶ χρόνῳ B¹P¹Co τῷ χρόνῳ Arndt [πιστὶ ὅλῃ Rossi: περιόδον ΒΡ¹Co περὶ ὄδον FZf, γρ. P² οἱ Χ — D. Oen. fr. 45 τῷ]ν διληπθόνων ἑδίδασκην ... τίγουσιν[εἰ πανταχό]θεν ... τῷ[ν εἰ οὗτοι] τὸ ἀλγόντων, Cic. *De fin.* II 7, 21, Ambros. *Epist.* 63, 13 | παιγνικά FZf, γρ. P² | διωμάτους FZf, γρ. P³ 3 [τῶν τι ἐπιθυμιῶν καὶ τῷ]ν διληπθόνων amplificans D. Oen. οἱ ποτὲ εἴγονται Β¹ ποτὲ εἴρηται Υ(?)Zf | μεριφάμεθα Β ἐφεργάμεθα Ζε. | πάντοδετο FZf, γρ. P² | ἐπικληρουμένοις D. Oen., Ζε. iam antea: εἰσακῆρ. Ζε.

10 οὐθαμόθεν ΒΡ²Zf om. D. Oen. ut vid. | τὸ om. Β
11 XI — Plut. *Non posse . . .* S. p. 1092 B, sed contr. | αἱ ὄπλοι τῶν Plut. 13 καὶ πιστὸν Zf ήτι τὰ πιστὸν Plut. | τε τὸ μή κατανοῖν Lachelier: τετέλμηκα ποτὲ CoFZ τετολυτκά ποτὲν Β τ[ε]τέλμηκα ποτὲν P [] μὲν τετέλμηκα ποτὲν t 16 XII — Vat. 49

17 εἰδότετο Vat. | ὄποιτενόδεσσον ταῦτα οὐκοντέσσοτε Vat. corr. Ζε. Hinc ead. Co ab altero scriptore scriptum est

τι τῶν κατὰ τοὺς μύθους. Ήστε οὐκ ἡνὶ ἀντε φυσιολογίας ἀκεραιοῖς τάξις ἡδονὴς ἀπολαμβάνειν.

XIII Οὐθὲν δρελος ἡνὶ τὴν κατὰ ἀνθρώπους ἀσφάλειαν κατασκευάζεισθαι τῶν ἐνωθεν ὑπόπτων καθιστώντων καὶ τῶν εἰπεὶ γῆς καὶ ἀπλοῖς τῶν ἐν τῷ ἀπειρῷ.

XIV Τῆς ἀσφαλείας τῆς δὲ ἀνθρώπων γενομένης μέχρι τινὸς δυνάμει τε ἐξερειστικῆ καὶ εὔποροις εἰλικρινεστέρᾳ γίνεται ἡ ἐκ τῆς ἡσυχίας καὶ ἐγχωρίσεως τῶν πολλῶν ἀσφάλτων.

144 XV Ὁ τῆς φύσεως πλοῦτος καὶ δριμεῖται καὶ εὔπορος τοῖς ἀστένεσθαι τῶν κενῶν δοξῶν εἰς ὄπειρον ἐκπίκτει.

XVI Βραχία σοφῶ τύχη παρεμπίπτει, τὰ δὲ μέγιστα καὶ τὰ μεγιστάτα ὁ λογισμὸς διφύκης καὶ κατὰ τὸν συνεχῆ χρόνον τοῦ βίου διοικεῖ καὶ διοικήσει.

XVII Ὁ δίκαιος *(βίος)* ἀταρακτότατος, δὲ δίκαιος πλείστης τοφεγγῆς γέμων.

XVIII Οὐκ ἐπαύξεται ἐν τῇ σαρκὶ ἡ ἡδονή, ἐπειδὴν μπαξ τὸ κατ' ἔνδειαν ἀλγοῦν ἐξαιρεθῆ, ἀλλὰ μόνον ποικίλλεται· τῆς

a XIII — Vat. 72, *D. Oen. fr. 47* αὐθὲν ἡνὶ δρελος | δρελος ἡνὶ Vat. | κατ' ἀνθρώπους Υ Co¹Zf κατ' ἀνθρώπουν Vat. παρ. ἀνθρώπων Us., Kl. Schr. I 301 | παρεσκευάζεσθαι Vat. cf. p. 59, 13, 60, 2 | το] τεν Us. | ἐξερειστικῆ cf. p. 59, 17, *Hermanniana apud Porphyry. De abst. I 10* p. 93, 2 N^o in codicibus: ἐξερειστικῆ (-κῆ Υ) Υ P¹Zf ἐξερειστικῆ P¹ ἐξειρ[(-)]εστικῆ B [] π¹ ἐξερειστικῆ Co¹ ἐξερειστικῆ Mei. εἰλικρινεστέραν scri.: εἰλικρινεστέρη Ω | ἐξερειστική καὶ εὐποροῖς εἰλικρινεστέρη Us. ἐξερειστικῆ καὶ εὐκοσίᾳς εἰλικρινεστέρη *(βεβασιοτέρα)* Cracn. | ἐγγορεύσως BPF Co¹Zf, "corr." Z²f | το XV = Vat. 8, *Porphyry. De abst. I 49* p. 123, 11, *ad Marc. 27* p. 291, 17 N^o, Cic. *De fin. I 10*, 45, alii | κατ' οὐνος om. Vat. *Porphy.*, habet Cicero.

b XVI — *Io. Stob. II*, 8, 28 p. 159 W, Cic. *De fin. i 10*, 63, *Tusce. V*, 9, 26, *Vitrue. VI* praeſ. 3, *Sen. De const. sap. 15*, 4 | προερχετικῆ P¹ Stob., Cic., sed cf. *Democrit. fr. 119 D* το διώκει Zf διώκεται Us. | κατ' om. Stob., Us. | κατ. . . . 13 διώκεται abeunt a Romanis omis. | το βίου om. P Co¹Zf (κατὰ τὸν βίον καὶ επινεγκό χρόνον Stob.) | διώκεται καὶ διώκεται om. Stob.; cf. p. 23, 20 | το XVII — Vat. 12, *Diodorus XXV fr. 1* | βίος om. Ω, hab. Vat. *Diod.* | το παύξεται ἡ ἡδονή δε το (το om. Y Co¹) εαρι Υ Co¹Zf

δὲ διανοίας τὸ πέρας τὸ κατὰ τὴν ἡδονὴν ἀπεγέννησεν ἦ τι
τούτων αὐτῶν ἐκλόγησις καὶ τῶν ὅμογενῶν τούτοις, δια τοὺς
μεγίστους φόρους παρεπενήσει τῇ διανοίᾳ.

XIX Ὁ ἀπειρος χρόνος ἵση τὴν ἡδονὴν καὶ ὁ πεπονι- 145
φασμένος, ἐάν τις αὐτῆς τὰ πέρατα καταμετρήσῃ τῷ λογισμῷ.

XX Ἡ μὲν οὖτις ἀπίκαβε τὰ πέρατα τῆς ἡδονῆς ἀπειρα.
καν ἀπειρος αὐτὴν χρόνος παρεπενήσειν. ἦ δὲ διάνοια τοῦ τῆς
συμφορᾶς τέλους καὶ πέρατος λαβοῦσα τὸν ἐπιλογισμὸν καὶ τοὺς
ὑπὲρ τοῦ αἰώνος φόρους ἐκλόγησα τὸν παντελῆ βίου παρε-
πενήσει, καὶ οὐθὲν ἔτι τοῦ ἀπειρον χρόνου προσιθεῖθη[μεν]· 10
ἄλλ' οὖς ἐφιγε τὴν ἡδονὴν, οὐδὲ ἡμίκα τὴν ἑξαγωγὴν ἐκ τοῦ
ζῆν τὰ πράγματα παρεπενήσειν. ὡς ἐλλείπουσά τι τοῦ ἀριστον
βίου κατέστρεψεν.

XXI Ὁ τὰ πέρατα τοῦ βίου κατειδὼς οἶδεν, ὡς εὐπόριστον 146
ἴσαι τὸ <τὸ> ἀλγοῦν κατ' ἔνδειαν ἐξαρθοῦν καὶ τὸ τὸν ὄλον
βίου παντελῆ καθιστάν· ματι οὐδὲν προσδεῖται πραγμάτων 16
ἀγάθων κακημάτων.

XXII Τὸ ὑφεστηκός δεῖ τέλος ἐπιλογῆςται καὶ πάσαι τὴν
ἐνάργειαν, ἐφ' ἥν τὰ δοξαζόμενα ἀνέγομεν· εἰ δὲ μή, πάντα
ὄκρισίσις καὶ ταραχῆς ἔσται ματά. 20

XXIII Εἰ μαζῇ πάσαις ταῖς αἰσθήσαις, οὐχ ἔξις οὐδ'
ἄς ἂν φῆς αὐτῶν διαφεύγειν πρὸς τὸ ποιούμενος τὴν ἀναγω-
γὴν κατίηγε.

τὸ ἐπιλογῆς ΦCo³Zf + XIX — Vat. 22, Cic. De fin. I 19, 63
ὁ οὐ. BP¹ 6 cf. D. Oen. fr. 52, 48 τὸ κατ' Diclo, Philod. De dis I
p. 74, 6; καὶ Ω | παρεπενήσειν] ἀρέσκει ἀν Ι/ν., scripsitam
παρασκευάσαι ἀν 10 χρόνου BP¹ βίου ΦCo³Zf, γρ P¹ | προσεδε-
ῖθημεν ΦCo³Zf προσεδεῖθημεν P [προσεδεῖθη] μὲν Β¹; προσεδεῖθη-
μεν προσεδεῖθη άν Men. II οὐδὲ Β οὐδὲ P οὐδὲ Η Ηα.
τὸ ἐλλείπουσά BP¹ | ἀορίστον Zf 18 κατίστρεψεν Byw. | cf.
Philod. De morte sol. III (Vol. Herc. I p. 25), Carniscus,
Philist. R col. XII (Oroen., Kol. u. Mened. p. 70) 18 τὸ ins.
Cox. 18 καθιστάν Ω 18 διτ] ἀν Β¹ δι Zf | τέλος del. Schn.,
cf. Samen Arndt, Eem. Ep. p. 36 τελιας Brieger | λογίζεσθαι
ΦCo³ τι σι εἰ μή Φ¹Co³ | μάργη Ω, corr. Byw. | οὐδὲ άς ἀν]
οὐδεσσα (?) Β¹ 22 φῆς (φῆς Β¹P¹) αὐτῶν (εξ αὐτῶν Ρ¹) BP αὐτῶν
ἴη· τὸ ΦCo³ αὐτῶν φῆς Zf

Kleinere epistolas ad. Van der Maesen

147 ΚΚΙV Εἰ ταν ἐκβαλλές ἀπλῶς αἰσθησίν καὶ μὴ διαιρήσεις τὸ δοξαζόμενον κατὰ τὸ προσφύγονον καὶ τὸ παρόν οἵδη πατὴν τὴν αἰσθησίν καὶ τὰ πάθη καὶ πᾶσαν φανταστικὴν ἐπιβολὴν τῆς φαντασίας, συνταρόξεις καὶ τὰς λοιπὰς αἰσθήσεις τῇ ματαίῳ οὐδόν, μότε τὸ κριτήμονον ἄπου ἐκβαλλεῖς, εἰ δὲ βεβαιώσεις καὶ τὸ προσμένον ἄπου ἐν ταῖς δοξαστικαῖς ἴννοισις καὶ τὸ μὴ τοῦτον ἐπιμαρτύρησιν . . . οὐκ ἐκλείψεις τὸ διεψευσμένον, μό^{τε} τετηρηκὼς ἵση πᾶσαν ἀμφισβήτησιν καὶ πᾶσαν κρίσιν τοῦ δροθῶς η̄ μὴ δροθῶς.

148 ΚΚV Εἴ μὴ παρὰ πάντα καὶ φόνον ἐπανοίσεις ἔκαστον τῶν προτομένων ἐπὶ τὸ τέλος τῆς φύσεως, ἀλλὰ προκαταστρέψας τὰς φυγὴν εἰτε διωξίν ποιούμενος τίς ἄλλο . . . οὐκ ἴσονται μοι τοῖς λόγοις αἱ πράξεις ἀκόλουθοι.

ΚΚVI Τῶν ἐπιθυμιῶν ὅσαι μὴ ἐπί ἀλγοῦν ἐπανάγονται μὲν μὴ συμπληρωθῶσαι, οὐκ εἰσὶν ἀναγκαῖαι, ἀλλ' εἰδιάχνοντον τὴν δρεξινήν ἔχονται, δταν δυσπόδιοι η̄ βλάβης ἐπεργαστικαὶ μόδισιν εἶναι.

ΚΚVII ^{Ων} ἡ σοφία παρασκευάζεται εἰς τὴν ταῦθα δικαιοσύνην, παναριότητα, πολὺ μάγιστρον ἔστιν η̄ τῆς φιλίας πεῖσις.

κε ΚΚVIII ^Η αὐτὴ γνώμη θαρρεῖν τε ἐποίησεν ὑπὲρ τοῦ μηθὸν αἰώνιον εἶναι δεινὸν μηδὲ πολυχρόνιον, καὶ τὴν ἐν

1 ἐκβαλλεῖς Cob.: ἐκβάλλεις BPF ἐκβάλλης Co¹Z²t ἐκβάλλεις Z¹ | διαιρήσεις P διαιρέσης Β διαιρεῖς n_c FCo² διαιρήσης Zt εἰ κατὰ] καὶ FCo²Zt, γη P³ | προσμενόμενον BPF cf. p. 4, 19 Λ ψυχ. ἐπ.: Lucret. Diog. X 31 ή ματαιά FCo²Zt ή ἐκβαλλεῖς Z²t ἐκβάλλεις BPF Co²Z¹ | de verbis καὶ τὸ περιτίγιον δεντρον ταράξεις agitur in Pap. Herculei 1012 (Coll. alt. VII) col. 59 (Cronen, Kolotes u. Menetemos p. 117), unde pro ἐκβαλλεῖς: ταράξεις et τυγχαν. r. 4 pro συνταρόξεις: συνταρόξεις corrigere null. Cronen. * προσμενόμενον BPF | καὶ τὸ μὴ τὴν ἐπιψ. del. Merbach, De Ep. can. 40: hiatum significari sic fere explicant. <Ιτοτ τοῖς ἀδηλοῖς φύγοντας> ? οὐκ ἐκλείψεις corrupta: οὐκ ἐκλείψεις Bonnet εἰδοτε τετηρηκώς Merbach: ὁτε τετηρηκώς Ω. οὐτε' ίκανος οὐ. p. XXI το XXV = D. Oen. fr. 49 διατριβεῖς ἰε[στον] | ιαννιδεῖς D. Oen. το διεπόδιστον BPF το XXVII = Vat. 13, Cic. De fin. I 20, 65 το δειπνον οὐ. FCo² το XXVIII = Cic. De fin. I 20, 68 | το] εἰ F το Co²

εὐτοῖς τοῖς μορισμένοις ἀσφάλειαν φίλοις μάκιστα κατεῖδε συ-
τελουμένην.

XXIX Τὸν ἐπιθυμιῶν αἱ μὲν εἰδὶ φυσικαὶ καὶ ἀναγκαῖαι, 149
αἱ δὲ φυσικαὶ καὶ¹⁰ οὐκ ἀναγκαῖαι, εἰ δὲ οὗται φυσικαὶ οὕτε καὶ ταὶ
ἀναγκαῖαι, ἀλλὰ παρὰ κειμήν δόξαι γινόμεναι. (φυσικάς καὶ ταὶ
ἀναγκαῖας ἴγεται ὁ Ἐπίκουρος τὰς ἀλγηδόνος ἀπολιτήσας, ὡς
ποτὲ τῷ δίφους φυσικάς δὲ οὐκ ἀναγκαῖας δὲ τὰς ποικι-
λοφες μάνιν τὴν ἡδονὴν, μὴ ψεξανθρουμάτως δὲ τὰ ἀλγημα, φῶ-
τολιττῆς πετίνος δὲ φυσικάς οὔτε ἀναγκαῖας, ὡς επεφάνους
καὶ ἀνθρακίτων ἀκαθίστας.)

XXX Ἔν αἷς τῶν φυσικῶν ἐπιθυμιῶν, μὴ ἐπ' ἀλγοῦν δὲ
ἐπαναγονόν τὸν οὐκ συντακτεσθῶσιν, ἵπαρχει ἡ σπουδὴ σύν-
τονος, παρὰ κειμήν δόξαι αἴται γίνονται, καὶ οὐ παρὰ τὴν
ἴαυτῶν φύσιν οὐ διηγέονται ἀλλὰ παρὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου
κανοδοξίαν.¹¹

XXXI Τὸ τῆς φύσιος δίκαιον ἔστι συμβόλον τοῦ συμφί- 150
ροντος τοῖς τῷ μὴ βλάπτειν ἀλλήλους μηδὲ βλάπτεσθαι.

XXXII Όσα τῶν ἡρώων μὴ ἔδύνατο συνθῆκας ποιεῖσθαι τὰς
ὑπὲρ τοῦ μὴ βλάπτειν ἀλληλα μηδὲ βλάπτεσθαι, πρὸς ταῦτα
οὐδὲν ἦν δίκαιον οὐδὲ ἀδίκον· ἀδικίας δὲ καὶ τῶν ἰθνῶν το-

¹ φίλος vir doctus apud Madvigium ad Cic. I. l.: φίλιος οἱ
amicitiae praesidium esse firmissimum Cic., φίλιος tueri stud.
Bignone, Rend. Ist. Lomb. II vol. 41 p. 806 sq., φίλιοις Uz. |
νατεῖδε Madvig ex Ciceronis perspexit. κα[τίστη]ντι Β² κατεῖνται
reliqui | [αεν]τιλ. Β² | a XXIX — Vol. 20, D. Oen. fr. 61
ἀναγκαῖαι δ[ι]τ., εἰ δὲ οὔτε ... περὶ δ[έ]ξεων πεντιν., ulii ἀναγκαῖαι
... καὶ supp[er]. Steph. cf. Cic. Tusc. disp. V 33, 93 De fin.
II 9, 36 ἀναγκαῖαι, al. δι φυσικαὶ μὲν.) οὐκ ἀναγκαῖαι δέ
Uz. cum Vat., D. Oen., Cic. De fin. I 13, 45 Anon. in Arist.
Eth. N. III 13 p. 171 Heylb. Athen. XII 511 E Flut. Gryll. 6
p. 989 E (Ep. fr. 456) | γενόμενα, P¹? Schol. Ar. ἴγονταν
Ζε² | οἱ ἀλγηδόνος Weil: ἀλγηδόνος οἱ | τὸ δὲ καὶ οὐκ Ε¹ εἰ
δὲ οὖν. Ζε¹ | δὲ posterioris om. Ζε²Ζε¹ | τὸ μόνην Ζε²Ζε¹
¹² σπουδὴ πεπονος: cf. fr. 483, Philod. De ira col. 44, 9
(Wilke p. XXIX) τὸ οὐ εργαζόμενον in Ζ om. Ζε² in XXXII
cf. Hermarchus apud Porph. De abst. I 19 p. 95, 16 sqq. Ν²
ἴδερντο Ζε²Ζε¹ ante corr. ίδερντο Ζ post corr., t. in ἀλητα
Gass.: ἀλλα ΖΕΖε¹ ἀλλα : Ζ om. Ζε² τὸ ιπ Ζε¹: η Ζ Ζε¹ cf.
p. 52, 12 η οὐδε¹ Ζ² ζετιν οὐδε¹ Ζε²Ζε¹

οσα μή ἐδύνατο ή μή ἐβούλετο τὰς συνθήκας ποιεῖσθαι τὰς ὑπέρ τοῦ μὴ βλάπτειν μηδὲ βλάπτεσθαι.

XXXIII Οὐκ ἴν τι καθ' ἔουτο δικαιοσύνη, ἀλλ' ἐν ταῖς μετ' ἄλλήλων συστροφαῖς καθ' ὅπηλίκους δῆποι ἀεὶ τόπους συνθίκει τις ὑπέρ τοῦ μὴ βλάπτειν η βλάπτεσθαι.

151 XXXIV ^{p. 19} Η ἀδικία οὐ καθ' ἔουτὴν κακόν, ἀλλ' ἐν τῷ κατὰ τὴν ὑπερψίᾳν φόβῳ, εἰ μὴ λήσαι τοὺς ὑπέρ τῶν ποιούτων ἵμετοστροφῆς ἄδικον εἰ καὶ λήσαι.

XXXV Οὐκ ἔστι τὸν λέθρον τι ποιοῦντα ὡς συνίθεντο πρὸς ἄλλήλους τις τὸ μὴ βλάπτειν μηδὲ βλάπτεσθαι, πιστεύειν δι: λήσαι, καὶ μυριάκις ἐπὶ τοῦ παρόντος λανθάνειν, μέχρι γάρ πεποιημένας κολαστάς.

XXXVI Κατὰ μὲν κοινὸν πᾶσι τὸ δίκαιον τὸ αὐτό, συμφέρον γάρ τι ἴν τὴν πρὸς ἄλλήλους κοινωνίᾳ κατὰ δὲ τὸ τὸ ἕδιον χώρας καὶ δοσῶν δίκαιοι πιστίσσων οὐ πᾶσι συνέπειαι τὸ αὐτὸ δίκαιον εἶναι.

152 XXXVII Τὸ μὲν ἐπιμητυρούμενον ὅτι συμφέρει ἐν ταῖς γραμμαῖς τῆς πρὸς ἄλλήλους κοινωνίας τῶν νομισθέντων εἶναι δικαιών, ἔχει τὸ ἐν τοῦ δικαιούντος χώρᾳ εἶναι, ἀλλ' τε τὸ αὐτὸ τῷ πᾶσι γίνεται ἀλλ' τε μὴ τὸ αὐτό. Ιαν: δὲ νόμον φέρει τις, μή

Ι ἡδύνατο ΦCo¹Zf | μὴ ποδειν αι. ΦCo¹Zf οὐδὲ μῆδι Co² | μὴ δίξαι: B μὴ λήσαι Z πατέσαι f | τοῦς B P τὰς ΦCo³ αι. Zt οἱ ΛΣΣV = Vat. b cf. Cic. De fin. I 15, 50 | ποιοῦντα εἴσαι Vat.: νικοῦντα Μαδυγ. πικοῦντα J. B. Bury, Hermath. V 269 | με] παρ̄ ἡ Mei ὡς <μη> ποιεῖται συνίθεντο Ko. 10 μηδὲ καὶ ΦCo¹Zf, γρ̄ P² II fxi Vat. ut Menagius coluerat: ἀνὸ B P¹, γρ̄ in mo. P² ἀπὸ ΦCo²P¹Zf 12 εἰ μη] εἴσαι ΦCo³ εὶ Vat. 12 (τὸ) κοντὸς Γαστ. cf. tamen Polyb. IV 6, 11 | τὸ αὐτε δίκαιον αἰ. Ko., αιμηρίτο οὐ κατίσαι B αἰτιῶν οεῖται τὸ τὰν κορ̄ εἴσαι δικαιών αεὶ. [Ia. 19 δεκοῖσιν . . . εἴσαι αι. Zt | Εγει τὸ δι τοῦ scripsi: Εγει τὸν τοῦ P Εγει τὸ τοῦ ΦCo¹ Εγει τοῦ B | χώρας scri: χώραν (χώραν B) Σε (antea omisso τρες αἰδ. P¹(=W)) | Εγει τὸν τοῦ δικαιούντον φύσιν (omisso εἴσαι) Εγει. Ko. Εγει τὸν τοῦ δι χωριστήρων Ιαν. his antiferrem Εγει τοῦ δικαιούντον λόγοιν | τὸ αὐτὸ ΦCo¹ τὸ γίνεται] μὴ γένοστο ΦCo² | δάν τε μὴ τὸ αὐτὸ Steph.: δάν τε μὴ τὸ αὐτὸ πῆσι: γίνεται. δάν τε μὴ (μήτ P) τὸ αὐτὸ B P. αι. ΦCo³ Ιαν

ἀποβαίνη δὲ κατὰ τὸ συμφέρον τῆς πρὸς ἄλληλους κοινωνίας,
οὐδέτε τοῦτο τὴν τοῦ δίκαιου φύσιν ἔχει. καὶν μεταπέπτερ τὸ π. το
κατὰ τὸ δίκαιον συμφέρον, γρόνον δὲ τανά εἰς τὴν πρόληψιν
ἐναρμόττερ, οὐδὲν ἡτον ἕκεῖνον τὸν γρόνον ἢν δίκαιον τοῖς
μὴ φωναῖς κενοῖς ἑαυτοὺς συνταράττουσιν ἀλλ' εἰς τὰ πράγ-
ματα βλέπουσιν.

XXXVIII Ένθα μὴ καινῶν γενομένων τῶν περιεστώτων 153
πραγμάτων ἀνιφάνη μὴ ἀρμόττοντα εἰς τὴν πρόληψιν τὰ νο-
μισθέντα δίκαια ἐπ' αὐτῶν τῶν Ἰρρων, οὐκ ἔχει ταῦτα δίκαια.
Ἔνθα δὲ καινῶν γενομένων τῶν πραγμάτων οὐκέτι συνέφερε 154
τὰ αὐτὰ δίκαια καίμενα, ἐντεῦθεν δὴ τότε μὲν ἢν δίκαια, δῆτε
συνέφερεν εἰς τὴν πρὸς ἄλληλους κοινωνίαν τῶν συμπολι-
τευομένων ὅστερον δ' οὐκ ἢν δίκαια, δῆτε μὴ συνέφερεν.

XXXIX Οἱ τὸ μὴ θαρροῦν ἀπὸ τῶν ἐξωθεν ἔριστα συστη- 154
σάμενος οὗτος τὰ μὲν δυνατὰ διμόφυλα κατεσκευάσσατο, τὰ δὲ το
μὴ δυνατὰ οὐν ἀλλόφυλά γε· δοα δὲ μηδὲ τοῦτο δυνατὸς ἦν, τ. η
ἀνεπίμεικτος ἐγένετο, καὶ ἐξηρίσσατο δοα τοῦτο² πλευτέλει:
πράττειν.

τα τὸ αὐτὸν πᾶσι μὴ γένηται Ζτ | τόμον Θῆται Ζε. μένον
Θῆται ΒΡΥCο¹Ζ¹ ταροθετήτος Ζ²τ | τις] τι Ζτ

1 ἀποβαίνει π¹ ἀποβαίνει ΒΥCο¹Ρ¹Ζ | δὲ] δῆ Β(Φ W) + τον
γένεον ἴκτενον Β & ἀλλ' εἰς τὰ Go. coll. Philod. Rhet. I p. 286
Sudh., Us.: ἀλλὰ πλείστα Β + κανῶν ΒΡΥCο¹Ζ¹ μοτεῖν Ζ²τ,
corr. Aldobr. Η ἀνεργίαν . . . 10 πραγμάτων οι. ΦCο¹Ζτ Η πρα-
γμάτων Ζε. 10 κανῶν Ρ καὶ τὰς Β, corr. Gass. | τότη οι. Β |
πραγμάτων αὐτε πραγμάτου ίνα. coll. W² Steph. 11 δῆ] δί³
ΒΖ | δίκαια, δῆ] δίκαια οι : Ρ δίκαιος τι ὁ Β τι πολιτευο-
μένος ΦCο¹Ρ¹Ζτ 14 μὴ οι. t. cf. E. Bignone Ritr. di FVL
XLIII (1915), 542sqq. 15 οὗτος οι. Β | τὰ δὲ . . . 17 ἀνι-
μικτος οι. Β¹ αριθ τον spacio, τὰ δὲ μὴ δυνατὰ αιγε ζειρικτος
τερρι. Β² 18 οἵσα δι Ζε.: οἵσα γι Ρ οἵσα ΦCο¹Ζτ | 'exspectes
μηδ' αὐτὸ τοῦτο' Ζε. 19 -μικτος Β | ἐξηρίσσατο scripsi (idem
Croen., Rh. Mus. I.XI (1906) 419, sed rocam non recte inter-
pretans) cf. p. 54, 7. ἐξηρίσσατο Ζ (ἐξηρίσσατο cod. H sec. Us.)
ἐξηρίσσατο Steph., R. Philippson, Arch. f. Gesch. d. Phil. XXIV
(1910) 304 | τούτων Aldobr. | τοῦτο⁴ θεοτικές Φ W τοῦτο⁵ δέξι⁶ ή
ταυτα factum) λευκίτης (ex -τελήν τελ -τελίς) Ρ² λευκίτη. γρ in
mag. Ρ² τούτῳ λευκίτης Β τοῦ λευκίτη ΦCο¹Ζτ

XL. Όσοι τὴν δύναμιν ἔχουν τοῦ τὸ θερμόν μάλιστα /
τῶν ὄμορφούντων παριστηνάσσουσι, οὗτοι καὶ ἐβίσσαις μετ'
ἄλληλον ἕδιστη τὸ βεβαιώτατον πίστωμα ἔχοντες, καὶ πληγο-
στάτην αἰκειόττητα ἀποκαθόντες οὐκ ὀδύραντο ὡς πρὸς Πλεον
ἢ τὴν τοῦ τελευτήσαντος προκαταστροφήν.

GNOMOLOGIUM VATICANUM EPICUREUM.

'Επικούρεον Προσφένησις.

1 Τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὗτε αὐτὸ πρᾶγματα ἔχει οὗτο
ἄλλω παρέχει, οὗτε δογαῖς οὗτε χάρισι συνίγγεται· ἐν ἀσθενείᾳ
τὸ γένος πάντα τὰ τοιαῦτα.

2 Ὁ Θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· τὸ γένος διαλιθέν εὐαίσθη-
τε· τὸ δὲ ἀναισθητόν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς.

3 Οὐδὲν γοῦν τὸ ἀλγοῦν ἐν τῇ σαρκὶ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπονο-
τὸν πλάγιον τῷ πάθετι, τὸ δὲ μέσον τὸ ὑπερτεῖνον τὸ
τὸ ἡδομένον κατὰ σάρκα *(οὐ)* πολλὰς ἡμέρας ἴπαρχει, οὐ δὲ
πολυχρόνιος τῶν ἀρρενοτονῶν πλευνάζοντες ἔχουσιν ἐν τῇ σαρκὶ¹
τὸ ἡδομένον ἢ τὸ ἀλγοῦν.

4 Πᾶσαι ἀλγῆδαιν εὐναταφρόνητος· ἢ γάρ σύντονον ἔχουσα
τὸ πονοῦντον σύντομον ἔχει τὸν ρόνον, ἢ δὲ γρονίζοντος περὶ²
τὴν σάρκα ἀβλητόδον ἔχει τὸν πόνον.

1 τοῦ τὸ θερμόν *Mei.*: τοῦ τὸ θερμόν *EP*: τοῦ θερμόν
ΥCε¹Zt ἢ δροφρούρτων *BGo¹* | παρασκευαστὸν *Plym* *EP¹Co¹* |
οὗτος *EP*, *ad. cf.* p. 59, 15. ἢ ἐδίστα τὸ *Us*: ἐδίστα τὸ *EP* *U* |
ἴδιος *etos* *om.* *P(Q.W.)* ἐδίστα *ΥCε¹Zt* ἐδίστα *cf.* *<βίον>* *Lop.*
πληρότατος *FGo¹* ἢ πρὸς *βίον* πρὸς αἱ διοι *F* *βίον* *F¹Ce¹Zt*.
γη *F¹* *βίον* *F¹* *βίον* *Car.* πρόβοσιφον *Oroch.*; πρὸς *βίον*,
πρὸς ἡδονήτη *etc. cf.* *Hitzig* ἢ παταστροφήτη *FGo¹* ἢ πασαρ-
νήσις *Weil* ἢ — *Sent. I* 10 τὰ *errorē* *omisum* *in Us.* *Kl. Schr.*
I 313 n = *Sent. II* 15 = *Sent. IV* 11 τὸ δὲ πλεῖστον *Vat.*
τὸ δὲ μέσον τὸ *Vat.*: τὸ δὲ μένος *D. L.* *ad. lectionem Vaticani*
cod., *quamvis rīca recta sit*, *cf. Cie. De fin.* I 15, 49 (*Us. fr.* 397
p. 269, 17) | ὑπερτεῖον *Hartel* *et al. D. Lop.* ὅπε τινες *Vat.*
16 οὐδὲ *om.* *Vat.* 18 = *Sent. Ep.* 78, 7 (*Ep. fr.* 446) | σύντομον
Vat., *coer.* *Us.* *cf. Sent. summi doloris intentio*